

UITSpraak VAN DE TUCHTComMISSIE

Kamer : Algemeen Tuchtrect
Leden van de kamer
(kamervoorzitter) : mr. G. Eelsing
(lid) : mr. R. Imhof
(lid) : O. Boers
Juridisch secretaris : mr. M. van de Glind
Zaaknummer : T 2023032 / 2023-63-01

In de zaak van:

1. Beklaagde

Naam : [beklaagde]
Adres : [adres]
Lid van de sportbond : Nederlandse Postduivenhouders Organisatie
Gemachtigde : M. van der Kruk

2. Aanklager

Naam : mr. J.B. Develing, namens de Nederlandse Postduivenhouders
Organisatie (hierna: de NPO).

3. De procedure

- Op 28 november 2023 heeft de aanklager namens de NPO tegen [beklaagde] (hierna: beklaagde) aangifte gedaan van overtreding van het Algemeen Tuchtreglement 2020 (hierna: het Algemeen Tuchtreglement); van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van de NPO, alsmede van het Reglement vervoer en lossingen NPO en het Losplaatsenbeleid 2021. Bij de aangifte heeft de aanklager de producties 1 tot en met 6 overgelegd.
- Beklaagde heeft op 28 december 2023 een verweerschrift ingediend.
- Op 7 februari 2024 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden op het kantoor van het ISR in Hilversum. Daarbij waren, naast de tuchtcommissie en de juridisch secretaris, de volgende personen aanwezig: beklaagde, zijn gemachtigde M. van der Kruk, de aanklager en mr. M. van Vemde (casemanager bij het ISR) en namens de NPO mr. L.J. Krijgsman (aanklager NPO) en G. van de Aast (secretaris NPO). Er zijn geen getuigen opgeroepen. M. van der Kruk heeft zich bediend van pleitaantekeningen die zijn overgelegd en tot de gedingstukken worden gerekend.
- Van de mondelinge behandeling zijn aantekeningen gemaakt door de secretaris.
- Daarna is bepaald dat binnen vier weken uitspraak zal worden gedaan.

4. De aangifte

4.1. De aanklager verwijt beklaagde - kort gezegd - een overtreding van de onderstaande artikelen.

Algemeen Tuchtreglement

- Artikel 3 lid 1, te weten: *“Een overtreding in de zin van dit Algemeen Tuchtreglement is elk handelen of nalaten:*
 - a. *waardoor een bepaling in de Statuten of reglementen van de sportbond wordt overtreden, spelregels en wedstrijdreglementen hieronder begrepen.”*

Statuten van de NPO

- Artikel 3 lid 2, te weten: *“Zij tracht dit doel onder meer te bereiken door: het organiseren, uitschrijven en aanmoedigen van wedstrijden en het zoveel mogelijk ontwikkelen van andere initiatieven en activiteiten die de postduivenliefhebberij en de wedstrijdvaart met postduiven kunnen dienen, conform wet- en regelgeving.”*
- Artikel 13 lid 1, 3, 5 en 6, te weten: *“Leden NPO zijn verplicht:*
 1. *de Statuten en Reglementen en Besluiten van de organen van de NPO na te leven;*
 3. *alle overige verplichtingen welke de NPO in naam of ten behoeve van de leden aangaat of welke uit het lidmaatschap van de NPO voortvloeien te aanvaarden en na te komen;*
 5. *de belangen van NPO, van één van haar organen of van de duivensport in de breedste zin des woords niet te schaden;*
 6. *zich eerlijk en sportief te gedragen en ieders godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras en geslacht te eerbiedigen.”*
- Artikel 34 lid 1 en 2, te weten:
 1. *Administratief verzuim wordt nader geregeld in het Huishoudelijk Reglement NPO.*
 2. *Ingeval van constatering van een administratief verzuim is het bestuur NPO bevoegd een bij uitvoeringsbesluit te bepalen bedrag aan administratiekosten in rekening te brengen.”*

Huishoudelijk Reglement NPO

- Artikel 45 aanhef en onder c., te weten: *“Als administratief verzuim genoemd in artikel 34 van de Statuten NPO worden aangemerkt:*
 - c. *lossen zonder toestemming of vergunning.”*

Reglement Vervoer en Lossingen NPO

- Artikel 5 lid 2, te weten: *“Met inachtneming van het gestelde in Wedvluchtreglement artikel 4 en 5 verstrekt Bestuur NPO lossingsvergunningen. Zonder lossingsvergunning is vervoer en lossing van postduiven niet toegestaan. Overtreding van dit artikel kan intrekking van lossingsvergunningen tot gevolg hebben.”*

Losplaatsenbeleid 2021

- ***“Training vluchten georganiseerd door particulieren of bedrijven.***
Deze vluchten zijn verboden. Uitsluitend het NPO, de afdelingen en basis verenigingen kunnen wed- en trainingsvluchten organiseren. Een particuliere organisator of bedrijf mag uitsluitend onder verantwoordelijkheid van de NPO, afdeling of vereniging vluchten mede organiseren anders betreft het een illegale vlucht. Het is leden niet toegestaan deel te nemen aan illegale vluchten. Afdelingen, verenigingen en leden worden geacht melding te maken van illegale vluchten waarna sancties volgen.”

- 4.2. De aanklager verwijt beklaagde ten eerste dat hij op 2 september 2022 duiven heeft vervoerd in/door het gebied waar op dat moment een vervoersbeperking gold vanwege de vogelgriep. Het tweede verwijt is dat beklaagde op [datum] op een lossingsplaats in [plaats] (België) duiven heeft gelost zonder lossingsvergunning.
- 4.3. De aanklager voert aan dat beklaagde zich als lid van de NPO aan de (gedrags)regels dient te houden. Zowel het lossen zonder vergunning als het vervoeren van zijn duiven in strijd met het vervoersverbod had zeer grote gevolgen kunnen hebben voor de duivensport in Nederland. De NPO onderhandelt met instanties en overheden over versoepeling van geldende maatregelen zoals het vervoersverbod. Gesprekken daarover zijn mede gebaseerd op onderling vertrouwen. Dat vertrouwen wordt ondermijnd door gedragingen waarvan beklaagde een verwijt wordt gemaakt. Voorts heeft het lossen van duiven, zoals beklaagde heeft gedaan, een negatieve invloed op de bereidheid van de Belgische bond en overheden tot het verstrekken van lossingsvergunningen. Zonder lossingsvergunningen is er geen vlucht en dus geen duivensport. Beklaagde heeft verzuimd zijn verantwoordelijkheid te nemen. Daarom eist de aanklager:
- een schorsing van het lidmaatschap van de NPO voor de duur van twee jaar, waarvan een jaar voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

5. **Het verweer**

- 5.1. Beklaagde betwist de verwijten die hem in de aangifte worden gemaakt niet. Hij heeft erkend zijn duiven te hebben gelost op de losplaats te [plaats], maar voert aan dat het individueel africhten van duiven niet verboden is en gemeengoed is bij duivenliefhebbers aangesloten bij de NPO. Beklaagde stelt zich in dat kader op het standpunt dat artikel 5 lid 2 van het Reglement Vervoer en Lossingen alleen ziet op georganiseerde vluchten en dat daarvan geen sprake was, omdat hij in zijn eentje handelde.
- 5.2. Beklaagde heeft ook toegegeven dat hij zijn duiven heeft vervoerd door een gebied waarvoor een vervoersverbod gold. Hij meent echter daarmee pas de belangen van de NPO te schaden indien het vergrijp door een daartoe bevoegde instantie is vastgesteld en bestraft. Beklaagde betoogt dat er geen reglement is waar de NPO de bevoegdheid aan kan ontleen om een overtreding van het vervoersverbod te bestraffen.
- 5.3. Over de gevolgde procedure meent beklaagde dat hij door de onderzoekers van het ISR niet juist is voorgelicht en dat de door hem afgelegde verklaring belastend wordt gebruikt. Beklaagde betwist het recht om van zijn verklaring gebruik te maken.
- 5.4. Voor wat de strafmaat betreft heeft beklaagde de indruk dat hij als voorbeeld wordt gesteld. Daarnaast meent hij dat rekening gehouden dient te worden met de schending van zijn privacy door zijn persoonsgegevens openbaar te delen in de nieuwsbrief van de NPO (waar beklaagde veel last van zegt te hebben gehad). Ook dient in de ogen van beklaagde rekening te worden gehouden met de lange periode die de tuchtrechtelijke vervolging inmiddels in beslag heeft genomen, waar hij ook hinder van ondervindt. Al met al stelt beklaagde zich op het standpunt dat elke hogere straf dan een voorwaardelijke schorsing voor hem onacceptabel is.

6. Beoordeling door de tuchtcommissie

6.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

6.1.1. Beklaagde is lid van de NPO. De NPO is een vereniging die zich ten doel stelt het bevorderen en doen bevorderen van de postduivenliefhebberij in al haar verschijningsvormen en de wedstrijdsport met postduiven in de ruimste zin van het woord. Krachtens artikel 32 sub d van de Statuten van de NPO worden overtredingen inzake algemeen tuchtrecht berecht door de tuchtcommissie en de commissie van beroep van het ISR, met inachtneming van het Algemeen Tuchtreglement. Deze aan het ISR overgedragen bevoegdheid is op 20 februari 2017 bij overeenkomst tussen de NPO en het ISR nader geformaliseerd. De tuchtcommissie verklaart zich dan ook bevoegd om van de onderhavige zaak kennis te nemen.

6.1.2. De tuchtcommissie stelt vast dat de aangifte voldoet aan de eisen die daaraan in het Algemeen Tuchtreglement worden gesteld. Er zijn ook geen formele bezwaren die aan behandeling van de zaak door de tuchtcommissie in de weg staan.

6.2. Beoordelingskader

6.2.1. Beoordeeld dient te worden of de aan beklagde verweten gedragingen een overtreding opleveren van artikel 3 lid 1 sub a van het Algemeen Tuchtreglement. Volgens artikel 3 lid 5 van het Algemeen Tuchtreglement is het bewijs van een overtreding geleverd indien de tuchtcommissie op grond van feiten en omstandigheden de overtuiging heeft dat de betrokkene de overtreding heeft begaan, dan wel de tuchtcommissie op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden van mening is dat de feiten die ten grondslag liggen aan de overtreding van het reglement, ertoe leiden dat voldoende aannemelijk is dat de beklagde de overtreding heeft begaan, zoals bedoeld in artikel 3 lid 8 van het Algemeen Tuchtreglement.

6.3. Inhoudelijke beoordeling

6.3.1. Uit de aangifte en het daarvan deel uitmakende onderzoeksdossier is naar het oordeel van de tuchtcommissie vast komen te staan dat beklagde op 2 september 2022 het toen geldende vervoersverbod heeft overtreden door met zijn duiven door een verboden gebied te rijden. Eveneens is vast komen te staan dat beklagde op [datum] op een lossingsplaats in [plaats] (België) buiten een georganiseerde wed- of trainingsvlucht zijn duiven heeft gelost.

6.3.2. De tuchtcommissie verwerpt het verweer van beklagde dat de bewezenverklaring slechts is gebaseerd op zijn bekentenis tijdens het onderzoeksgesprek en beklagde zich thans tegen gebruikmaking daarvan verzet omdat zijn verklaring niet in vrijheid althans onder valse voorwendselen zou zijn afgelegd. Uit het gespreksverslag volgt immers dat beklagde vooraf is geïnformeerd over het proces bij de onderzoekscommissie en welke rechten en plichten hij heeft, op een wijze dat dit voor hem voldoende duidelijk was of moet zijn geweest. Beklagde kan daarom niet op zijn verklaring terugkomen of bezwaar maken tegen het gebruik daarvan. Bovendien heeft beklagde ook tijdens de mondelinge behandeling erkend dat hij zijn duiven heeft vervoerd door een gebied waarvoor in verband met vogelgriep een vervoersbeperking was ingesteld en dat hij zijn duiven in [plaats] heeft gelost op de dezelfde dag dat vanuit afdeling 8 een wedvlucht was georganiseerd met [plaats] als lossingsplaats.

6.3.3. Naar het oordeel van de tuchtcommissie levert het overtreden van het vervoersverbod een overtreding op van artikel 13 lid 5 en lid 6 van de Statuten van de NPO. Door het overtreden van het vervoersverbod door haar leden, wordt de NPO in haar belangen geschaad. Duivenliefhebbers worden, zoals de NPO heeft aangevoerd, hard getroffen door het instellen van beschermings- en bewakingszones rondom de bron bij een uitbraak van vogelgriep. De NPO bepleit in gesprekken met instanties en overheden om voor postduiven een uitzondering te maken op het vervoersverbod. Zij voert aan dat overtredingen van het vervoersverbod door leden van de NPO het vertrouwen ondermijnt dat nodig is om in de onderhandelingen met de overheden resultaten te boeken.

Daarbij komt het volgende. Als er een vervoersverbod is ingesteld kunnen duivenliefhebbers die daardoor worden getroffen hun jonge duiven niet opleiden en wordt voor hen het vliegseizoen onderbroken met alle gevolgen van dien. Door zich niet aan het vervoersverbod te houden kan beklagde een (grote) voorsprong nemen ten opzichte van duivenliefhebbers die zich wel aan de regels houden. Het overtreden van het vervoersverbod levert om die reden naar het oordeel van de tuchtcommissie een schending op van de verplichting van de leden van de NPO om zich eerlijk en sportief te gedragen zoals bedoeld in artikel 13 lid 6 van de Statuten van de NPO. De stelling van beklagde dat het vervoer op een wijze heeft plaatsgevonden dat hij niet zou worden gepakt, doet daar niet aan af en levert geen rechtvaardigingsgrond op.

6.3.4. Verder ligt de vraag voor of het lossen van zijn duiven vanaf de lossingsplaats in [plaats] door beklagde zonder hiervoor over een lossingsvergunning te beschikken een overtreding oplevert van de Statuten, het Huishoudelijk Reglement, het Reglement Vervoer en Lossingen, of het Losplaatsenbeleid. De achtergrond van die vraag is gelegen in het verweer van beklagde dat deze regels niet op de hem verweten overtreding van toepassing zijn.

In artikel 5 lid 2 van het Reglement Vervoer en Lossingen staat dat het bestuur van de NPO lossingsvergunningen verstrekt en dat vervoer en lossing van postduiven zonder lossingsvergunning niet is toegestaan. Als sanctie is vermeld dat overtreding van dit artikel intrekking van lossingsvergunningen tot gevolg kan hebben. Het Losplaatsenbeleid 2021 bepaalt dat trainingsvluchten georganiseerd door particulieren of bedrijven verboden zijn. Volgens het Losplaatsenbeleid 2021 kunnen uitsluitend de NPO, de afdelingen en basisverenigingen wed- en trainingsvluchten organiseren en is het leden niet toegestaan om deel te nemen aan illegale vluchten.

De reikwijdte van deze regels dient te worden bepaald door middel van uitleg. Zoals volgt uit het debat ter zitting staat tussen betrokkenen niet ter discussie dat het los laten vliegen van postduiven door een individuele liefhebber niet valt onder het Reglement Vervoer en Lossingen en/of het Losplaatsenbeleid.

Gelet hierop en op de gehele inhoud en context van de hier bedoelde regels, overweegt de tuchtcommissie dat deze regels geschreven zijn voor en beperkt tot de georganiseerde (wed- en trainings)vluchten en niet van toepassing zijn op het individueel africhten door liefhebbers.

Beklagde heeft zijn duiven gelost als individu en niet in georganiseerd wed- of trainingsvlucht verband. Vanwege het voor hem geldende vervoersverbod kon hij immers niet deelnemen aan de vanuit afdeling 8 georganiseerde wedvlucht met lossingsplaats [plaats]. Omdat aldus van een georganiseerde wed- of trainingsvlucht waar beklagde aan deelnam geen sprake is geweest, zijn het Reglement Vervoer en Lossingen en het Losplaatsenbeleid op de beklagde verweten overtreding (t.w. het lossen van duiven zonder lossingsvergunning) niet van toepassing en kan overtreding van deze regels door beklagde dus niet worden vastgesteld.

- 6.3.5. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de aanklager een nieuw argument naar voren gebracht, t.w. het schenden door beklaagde van de verplichting om op wedvluchtdagen de duiven opgesloten te houden.

Artikel 192 van het Wedvluchtreglement 2021 bepaalt dat ieder Basislid tijdens de gehele duur van iedere wedvlucht georganiseerd door de eigen Basisvereniging, de eigen Afdeling en door andere wedvluchtorganiserende instanties binnen de eigen Afdeling, de duiven opgesloten houdt. Op de dag dat beklaagde zijn duiven in [plaats] heeft gelost, was een wedvlucht georganiseerd door zijn eigen afdeling (Afdeling 8) – met als lossingsplaats [plaats]. Beklaagde nam daar niet aan deel omdat hij zijn duiven vanwege het voor hem geldende vervoersverbod niet kon inkorven. Vanwege het plaatsvinden van deze door zijn afdeling georganiseerde wedvlucht had beklaagde zijn duiven op grond van het voor hem geldende Wedvluchtreglement moeten vasthouden. De tuchtcommissie stelt vast dat beklaagde deze verplichting heeft overtreden.

Naar het oordeel van de tuchtcommissie is het in dit specifieke geval niet ontoelaatbaar om de grondslag van de eis nog aan te vullen zoals de aanklager dat ter zitting heeft gedaan, omdat duivensportliefhebbers zoals beklaagde worden verondersteld met het Wedvluchtreglement bekend te zijn en partijen daarover het debat op de zitting op goede manier hebben kunnen voeren met inachtneming van de beginselen van een goede procesorde (zoals het beginsel van hoor- en wederhoor).

De tuchtcommissie komt dan ook tot het oordeel dat beklaagde met het lossen van zijn duiven op een wedvluchtdag van zijn afdeling de verplichting om zijn duiven vast te houden zoals opgenomen in artikel 192 van het Wedvluchtreglement 2021 heeft geschonden, wat een overtreding oplevert van artikel 3 lid 1 van het Algemeen Tuchtreglement.

Conclusie

- 6.3.6. De tuchtcommissie is van oordeel dat het handelen in strijd met het toen van overheidswege geldende vervoersverbod en het lossen van duiven tijdens een wedvlucht een overtreding oplevert van artikel 3 lid 1 sub a van het Algemeen Tuchtreglement in verbinding met artikel 13 lid 5 en 6 van de statuten van de NPO en artikel 192 lid 1 van het Wedvluchtreglement NPO Deel V (gelijk aan artikel 88 van het Wedvluchtreglement 2023) en strafbaar is.

7. De strafmaat

- 7.1. Nu vaststaat dat beklaagde in strijd met het Algemeen Tuchtreglement heeft gehandeld, komt de vraag aan de orde welke sanctie daarop moet volgen.
- 7.2. Ter zitting heeft de aanklager van de NPO aangegeven dat een soortgelijke zaak zich niet eerder heeft voorgedaan en dat daarom bij het formuleren van de strafeis niet eenvoudig bij andere zaken kan worden aangeknoopt.
- 7.3. De tuchtcommissie volgt de NPO dat zij bij het behalen van haar doelen kan worden gehinderd doordat haar leden zich niet aan de regels houden en dat dit het vertrouwen ondermijnt dat voor vruchtbare onderhandeling met instanties en overheden een belangrijke voorwaarde is. Het doelbewust omzeilen van regels die voor alle leden van de NPO gelden, om daarmee ten opzichte van de overige leden van de NPO die zich wel aan de regels houden, een voordeel te behalen, levert een schending op van de verplichting om zich eerlijk en sportief te gedragen. Dat rekent de tuchtcommissie beklaagde aan. Mede gelet op de precedentwerking en signaalfunctie van tuchtrechtelijke uitspraken dient een sanctie te worden opgelegd die gelet op de ernst van de verweten gedragingen passend en geboden is. De tuchtcommissie komt alles afwegende en mede rekening houdende met de lange tijd tussen de overtreding en de aangifte van deze zaak bij de tuchtcommissie tot een wat lagere straf dan de straf die door de aanklager is geëist.

7.4. Gelet op dit alles is in dit geval de na te melden straf op zijn plaats:

- Een schorsing van het lidmaatschap van de NPO voor de duur van 8 maanden, waarvan 4 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar, met ingang van de datum van deze uitspraak.

8. Kostenveroordeling

8.1. Beklaagde zal als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij in de kosten van deze procedure worden veroordeeld. Die kosten worden vastgesteld op € 500,-. Beklaagde is op grond van artikel 23 lid 11 van het Algemeen Tuchtreglement gehouden de kosten aan de bond te voldoen.

9. De uitspraak

De tuchtcommissie:

- 9.1. verklaart zich bevoegd om van de tuchtzaak kennis te nemen;
- 9.2. verklaart de aanklager ontvankelijk in zijn aangifte;
- 9.3. legt beklagde een schorsing van het lidmaatschap van de NPO op voor de duur van 8 maanden, waarvan 4 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar, met ingang van de datum van deze uitspraak;
- 9.4. veroordeelt beklagde in de kosten van de behandeling van de zaak, vastgesteld op € 500,-. Dit bedrag dient binnen een maand na deze uitspraak door beklagde aan de NPO te zijn voldaan.

10. Beroep in geval van een uitspraak van de tuchtcommissie

De aanklager en beklagde kunnen tegen deze uitspraak beroep instellen bij de commissie van beroep van het Instituut Sportrechtspraak. De beroepstermijn bedraagt vier weken na de datum van ontvangst van de uitspraak, welke geacht wordt twee dagen na de datum van verzending te zijn gelegen. Het beroep dient schriftelijk en gemotiveerd te worden ingediend.

Hilversum, 6 maart 2024

mr. G. Eelsing
(kamervoorzitter)

mr. M. van de Glind
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.:
Paraaf ambtelijk secretaris: